

הליך הרישוי- הליך קבלת רישיון עסק

*האמור במסמך זה הינו תמציתי, אינו מקיף את כל הליך קבלת רישיון העסק ואינו מהווה ייעוץ משפטי. כל סתירה בין האמור במסמך זה לבין תקנות רישוי עסקים, יחול האמור [בתקנות רישוי עסקים](#), (הוראות כלליות), תשס"א-2000 (להלן: "תקנות רישוי עסקים").

הליך הרישוי כולל בחינה של נתונים שונים ויישום תקנות מקצועיות שהותקנו על ידי שרי הממשלה. מטרתו להבטיח שהעסק יפעל כראוי ולא יגרום לפגיעה, זאת על פי מטרות חוק רישוי עסקים.

הליך הרישוי כולל מספר שלבים עיקריים:

- א. קבלת מידע מקדים מיחידת הרישוי.
- ב. אפשרות לקבלת מידע מקדמי בתשלום מרשות הרישוי או מאחד מנותני האישור (משרדי ממשלה) לפי הצורך (זאת בד"כ על מנת לבדוק היתכנות והדרישות לקיום העסק עוד בטרם פתיחתו).
- ג. הכנת מסמכי הבקשה ותוכניות העסק על ידי בעל מקצוע מוסמך.
- ד. הגשת בקשה לרישיון או היתר מזורז למח' רישוי עסקים ברשות המקומית.
- ה. העברת הבקשה מהרשות המקומית אל נותני האישור.
- ו. תהליך הרישוי- ביקורות בעסק של כל הגורמים תוך מתן הערות ותנאים מוקדמים ולאחר תיקון הליקויים ועמידה במלוא הדרישות- מתן אישורם לרישיון.
- ז. סירוב הבקשה ו/או הפקת רישיון עסק על כל תנאיו וחתימה של ראש רשות הרישוי שהוא ראש הרשות.

תהליך הגשת בקשה לרישיון עסק במועצה האזורית מבואות החרמון:

- הגשת הבקשה למחלקת רישוי עסקים במועצה תיעשה באמצעות טופס בקשה לקבלת רישיון עסק (טופס 2 כאמור בתקנות רישוי עסקים). כמו כן, הבקשה תכלול, בין היתר, את הפרטים הבאים:
1. **תרשים סביבת העסק** - מציג את הגוש והחלקה שבהם העסק שוכן, את החלקות שנמצאות ברדיוס של 500 מטר מהעסק וכן את הדרכים המובילות לעסק.
 2. **מפה מצבית** - בה יצוינו מקומו המדויק של העסק בבניין שבו הוא שוכן, מתקני סילוק האשפה, צנרת הגז, מערכות לכיבוי אש ומקומות חניה.
 3. **תכנית עסק הנדסית** - תוכנית אדריכלית המציגה, בין השאר, את החלוקה הפנימית של הבניין שבו העסק שוכן, את שטח העסק ומערכות סניטציה וביוב, חתומה בידי "בעל מקצוע מוסמך" (קרי, אדריכל או מהנדס אזרחי).
 4. **אישור תשלום אגרה** - יובהר, כי תשלום האגרה מחושב בעבור כל פריט רישוי הנכלל בבקשה (לדוגמא: מסעדה והגשת משקאות אלכוהוליים – מהווים שני פריטי רישוי וטעונים בתשלום אגרה כל אחד בנפרד).
 5. על מבקש הרישיון לצרף לטופס הבקשה את מלוא המסמכים הנדרשים בהתאם למפרט האחיד של המועצה וכן, המפרטים הארציים- מפרטי נותני האישור.

עלויות אגרת רישוי

אגרת רישוי עסקים/ חידוש רישיון (כל סוג של רישיון/ היתר)	330 ₪.
בקשה להשגה	330 ₪.
חוות דעת מקדמית	330 ₪.
בקשה לביטול דרישה לתיקון ליקויים	330 ₪.
כפל רישיון/ רישיון שהושחת/ אבד וכיוצ"ב	165 ₪.

- ✓ מידע מוקדם על כל התנאים והדרישות שהעסק נדרש לעמוד בהם מופיע במפרט האחיד של המועצה ובמפורטים הארציים (מידע מפורט ראה באתר המועצה).
- ✓ בתוך ארבעה ימים מיום הגשת הבקשה תעשה רשות הרישוי אחת מאלה:
1. תאשר למגיש הבקשה את קבלת הבקשה והמסמכים שצורפו לה.
 2. מצאה הרשות כי לא נכללו בבקשה כל הנתונים הדרושים לפי בהתאם לנדרש בטופס 2 בהתאם לתקנות, ולא צורפו כל המסמכים הנדרשים כאמור בתקנה 4(ב)(1) עד (3) לתקנות (המסמכים המפורטים מעלה)- רשאית היא להודיע למגיש הבקשה כי היא אינה מקבלת את הבקשה; הודיעה כאמור, תנמק את סיבת אי-הקבלה; לא הודיעה רשות הרישוי כאמור בתוך התקופה האמורה, יראו את הבקשה כאילו אושרה קבלתה בידי רשות הרישוי כאמור בפסקה (1).
- ✓ מחלקת רישוי עסקים אשר קיבלה בקשה לקבלת רישיון תעבירה לגורמי האישור בתוך 21 ימים ותבקש אישורם למתן רישיון עסק או היתר זמני. על גורמי האישור ליתן עמדתם באשר לבקשה בתוך 30 ימים מיום קבלתה במשרדם. גורמי האישור יכולים לאשר את הבקשה או להתנות אותה בתנאים וכן, לסרב לבקשה תוך נימוק הסירוב.
- ✓ דע, כי ככל שגורם אישור לא השיב במועד, ולא ביקש מטעמים מיוחדים שיירשמו להאריך את המועד למתן תגובתו, יראו אותו כמי שנתן אישור להיתר זמני והמועצה תהא רשאית ליתן לעסק היתר זמני.
- ✓ לאחר קבלת ההחלטות של כל הגופים הרלוונטיים כאמור לעיל, המועצה יכולה להחליט, כדלקמן:
- א. **אישור בקשת רישיון עסק/ היתר זמני**- לאחר קבלת אישורי כל הגופים הרלוונטיים.
 - ב. **סירוב למתן רישיון**- כאשר אחד מגורמי הרישוי מודיע על סירובו למתן רישיון, רשות הרישוי תודיע בכתב לבעל העסק על הסירוב למתן רישיון.
 - ג. **מתן תנאים מוקדמים**- הרשות המקומית/ נותן האישור אינו מאפשר את פתיחת העסק ללא ביצוע תנאים מוקדמים, אשר יוגדרו על-ידם.

- ✓ עסק שקבל סירוב מאת המועצה רשאי להגיש השגה. מנגנון ההשגה בדבר החלטה של המועצה האזורית מבואות החרמון הינו כדלקמן: תוך 30 ימים, מיום שקבל סירוב או תנאי שלגביו רוצה להגיש השגה, ימלא בעל עסק את "טופס הגשת השגה" (טופס 9 בתקנות רישוי עסקים), יגיש אותו למחלקת רישוי עסקים במועצה, לאחר תשלום האגרה הנקובה בתקנות, ויצרף לטופס הגשת השגה את כל המסמכים הנדרשים (הרישיון, ההיתר הזמני, ההיתר המזורז או הבקשה לקבלתם והדרישה או ההחלטה שעליה מוגשת ההשגה וכן כל מסמך נוסף הנוגע לעניין). גורם מוסמך ארצי בהחלטה

מנומקת בנסיבות מיוחדות רשאי להאריך את המועד להגשת השגה ובלבד שלא יעלה על 15 ימים נוספים (על המשיג המעוניין בהארכה לצרף להשגה בקשה מנומקת בעניין הארכת המועד). ההשגה תדון על ידי יועץ משפטי ונציג מחלקת רישוי עסקים, תוך התייעצות עם הגורם המקצועי בגינו הוגשה ההשגה. החלטה בהשגה תימסר למשיג תוך 30 יום, מיום קבלת טופס ההשגה ברשות. לעניין הוראות נוספות הנוגעות למנגנון ההשגה ראה הוראות סעיף 11ד לתקנות רישוי עסקים (הוראות כלליות), תשס"א-2000.

שינויים בעסק:

כל שינוי בעסק קיים מחייב הגשת בקשה חדשה לרישיון עסק.

אלה סוגי השינויים בעסק המחויבים בחידוש הבקשה לרישיון:

- ✓ עסק חדש
- ✓ שינוי מהות
- ✓ שינויים פנימיים (בתכנית העסק)
- ✓ עדכון מנהלים בחברה
- ✓ הוספה/ הפחתת שטח
- ✓ החלפת בעלים/ תוספת/ יציאת שותף
- ✓ שינוי שם
- ✓ הוספת/ ביטול פריט רישוי
- ✓ פטירת בעל העסק

*שינוי בעלות מהווה כל העברה של בעלות או ניהול בעסק לאדם או לגוף אחר מזה הרשום ברישיון העסק או בבקשה לרישיון.

סגירת העסק:

במקרה של סגירת עסק, יש לשלוח הודעה על סגירת העסק לדוא"ל: tammyzadok@mvhr.org.il.

תוקף רישיון העסק וחידושו:

- תוקפו של הרישיון יצוין בגוף הרישיון. תאריך התוקף לכל פריט רישוי נקבע ע"י [צו רישוי עסקים](#), זאת בהתאם לסוג העסק.
- הליך חידוש רישיון העסק ייעשה ביוזמת מחלקת רישוי עסקים במועצה, לרבות בדיקה וביקורת של כל גופי הרישוי הרלוונטיים, והוא אמור להתבצע 3 חודשים לערך לפני שיפוג תוקף הרישיון.
- עם קבלת אישור גופי הרישוי הרלוונטיים, יישלח לעסק רישיון חדש עם עדכון תאריך תוקף הרישיון.
- חידוש הרישיון יהיה תקף בכפוף לחתימת מבקש הרישיון על הצהרה לפיה לא נעשו שינויים בעסק ולתשלום אגרה וככל שמולאו מלוא התנאים בתקנות רישוי עסקים.

- על בעל העסק לצרף לבקשה לחידוש רישיון אישור קונסטרוקטור לפיו המבנה בו מבוקש לעשות שימוש בעסק הינו בטיחותי ותואם את השימוש.

טופס הרישיון:

ברישיון שיינתן מטעם רשות הרישוי יצוינו הפרטים הבאים: העיסוקים המותרים בעסק על פי החוק והסכמת רשות הרישוי, שמות הבעלים הרשומים בעסק, שטח העסק, כתובת העסק, תוקף הרישיון ותוקף שימוש חורג (במידה וקיים).

כמו כן, ייכתבו ברישיון התנאים שקבעו רשות הרישוי ונותני האישור לניהול העסק וכן, דרישות שיש למלא במהלך ניהול העסק.

נתונים נוספים שחשוב לדעת:

✓ דרכי השגה או ערר על החלטת הרשות/נותני האישור:

- ביקורת עסקים והנדסה – פנייה למנהל המחלקה או לממונה על מחלקת רישוי עסקים.
- משרד הבריאות – ערר יוגש למהנדסת המחוז לבריאות הסביבה.
- משטרה – ערר יוגש למפקד המרחב בו פועל העסק.
- כיבוי אש – ערר יוגש למפקח ראשי לכבאות ולהצלה.
- איכות הסביבה – ערר יוגש למשרד לאיכות הסביבה.
- ניתן להגיש ערעור גם לבית המשפט המחוזי בשבתו כבית דין לעניינים מנהליים על סירוב למתן רישיון/ ביטול רישיון/ תנאים שלדעת המבקש אינם סבירים.

✓ על פי התקנות, יש להציג את הרישיון במקום גלוי בעסק, לעיונו של כל לקוח.

✓ **נגישות:** עסק טעון רישוי המהווה מקום ציבורי או שירות ציבורי נדרש לקיים בו את הוראות הנגישות כאמור בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998. בהתאם להוראות סעיף 8 לחוק רישוי עסקים, רשות הרישוי לא תיתן לעסק רישיון/ היתר זמני לעסק כאמור אלא אם קוימו בו הוראות הנגישות. על מבקש הרישיון להמציא לרשות הרישוי חו"ד של מורשה לנגישות וחוו"ד של מורשה לנגישות מבנים, תשתיות וסביבה שלפיהן מתקיימות בעסק הוראות הנגישות.

✓ לוחות זמנים בתהליך לקבלת רישיון עסק:

- משך זמן טיפול ע"י הרשות המקומית לבחינת הבקשה- בין 21 ל-45 ימים.
- משך זמן טיפול ע"י גורמי ונותני השירות – בין 30 ל-90 ימים.
- משך זמן טיפול הרשות המקומית להנפקת הרישיון (לאחר קבלת תגובות כל גורמי הרישוי)- 7 ימים.

▪ עמידה בלוחות הזמנים לעיל הינה בכפוף לכך שמגיש הבקשה עומד בכל דרישות החוק ואין כל עיכוב מבחינתו.

✓ סנקציות בגין הפעלת עסק ללא רישיון:

ניהול עסק ללא רישיון מהווה עבירה פלילית. בעל עסק המפעיל עסק ללא רישיון צפוי לסגירה מנהלית ובעליו עלול להיתבע לדין, לקבל קנסות ואף עונשי מאסר.